

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45,
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se inapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Spiritul de castă și preoțimea.

I.

Cel mai nesuferit termin. De câte-ori rostim cuvântul „castă”, de atâtea-ori sentimentul groazei și al urâtului trebuie să predomine ființa noastră. Pentru că el ne reîmproaspătă întreaga istoria popoarelor vechi, care n'a fost alta decât lupta claselor între sine — pe viață și pe moarte. Ca o mare se strecoară înaintea ochilor sufletești istoria veche, ca o mare însă, care mereu e lovită de vijelii, și undele ei se înalță până la ceriu, nimicind cu vuetul lor orice altă mișcare proprie.

Din câte idei s'au perondat și au aflat expresiune reală în organizațiile sociale, nici una nu a fost atât de păgubitoare progresului, ca ideea de castă. Ea a despărțit oameni și popoare, ridicând între ele muri chinezești, ea a împedecat contactul *liber și sincer* al acelora, și ea a făcut să devină omenimea o mare tabără pe a cărei steag stau scrise dureroasele cuvinte: *nimicire, războare!*

Nu fără cuvânt se poate susține deci, că omenimea ar putea sta pe o treaptă de cultură de zeci și sute de ori mai înaltă, dacă o parte bună a istoriei sale nu s'ar fi strecurat în frământări pentru idei efemere și bizare.

În special noi Românii din patria noastră Ungaria am suferit și suferim mult din cauza frecărilor de „castă”, ca să le numesc așa. Multe porniri nobile se înămolesc, avântul nobil scade, și din astă pricină tângesc aproape toate afacerile la noi.

Luptele aceste, bine înțeles, nu au caracterul, pe care l-au avut bunăoară la Romani, strămoșii noștri. Părinții noștri n'au avut în isto-

ria proprie națională viață, dezvoltare proprie și independentă. Provedința divină — poate pentru păcatele strămoșilor — ne-a măsurat în privința aceasta cu măsură foarte îngustă. Nici chiar pe terenul bisericesc nu ne-am putut mișca după voia noastră. Ne-au lipsit și „patricii” neamului. Pe cari i-am avut, s'au înstrăinat de mult. Așadar poporul, turma, cu cine să poarte luptă de clasă? Ei între ei și așa nu puteau împărți nimic, căci erau *egali* în soarta mizeră ce li-se venise ca parte a vieții cetățenești.

Caracterul luptelor noastre de clasă s'ar putea defini mai bine numindu-le: *lupte de clice*, și datează de prin anii 1848.

După anul 1848 am primit și noi oarecari libertăți. Am început a ne mișca pe unele terene — bisericesc și școlar — mai desinestător, ba aceste le dominăm până în ziua de azi. În cursul timpului, nu i vorbă, s'au realizat la noi multe lucruri frumoase, pentru cari ne și invidiază unii. Câte nu am fi putut face însă, dacă nu lipsia unitatea de vederi și dacă mai ales nu dam curs puterilor *centrifugale*.

Îndată ce am devenit stăpâni cât de cât pe soarta noastră, am uitat ce am fost și n'am cugetat la ce putem deveni iarăși. Păcatul strămoșesc ne domnește parcă și acum. Perioada lui Sula și Marius în istoria Romanilor nici decât nu o află mai anarhică, decum e destrăbălarea la noi.

Deosebirile de rang, cultură, nașteri, etc., sunt tot atâtea momente, cari trag în cumpănă și determină grupările, cari lucră unele contra altora cu arme dintre cele mai detestabile — pe viață și moarte.

Din când în când răsuflă și în câte o gazetă câte o ispravă de clică. Nici pe departe nu conțin gazetele însă ceea ce este în realitate. Puneți piciorul, iubite cetitorule, în cel din urmă sat românesc, și cutez

a da rămășag, că dacă nu mai multe, două ori trei partide sigur vei găsi. Drept a zis poetul: „Pe voi vă nimiciră a pizmei răutate și oarba neunire!” Discordia e perirea noastră. Asta a nimic și pe strămoșii noștri.

Nu sunt pesimist din fire. N'am căzut încă în desperare. Nădejdea mea este, că cu timpul tot ne vom trezi. Va veni și poporul nostru la conștiință și și conducătorii lui, că așa cum e, nu-i bine. Timpul acela va fi timpul *renașterii spirituale* a neamului.

Sosirea aceluia timp trebuie să o accelerăm, până nu e prea târziu.

Vasile Gan,
protopresbiter.

Apărarea școalelor. Memorandumul bisericii gr. ort. române în chestia proiectului de lege despre îmbunătățirea salarelor învățătoarești la școalele confesionale a fost înaintat și camerei ungare, precum și casei magnaților. Asemenea a fost expedată din Blaj și reprezentațiunea bisericii gr. cat. române în contra numitului proiect de lege, și anume, casei deputaților și casei magnaților, iar pe calea ministrului de culte și Maiestății Sale Regelui. În reprezentațiune se cere, ca proiectul de lege să nu fie votat și sancționat, ci să fie redat ministrului de culte și instrucțiune publică, cu îndrumarea să-l întocmească astfel, ca drepturile bisericii să nu fie vătămate, iar caracterul confesional și național al școalelor să fie conservat.

Adunări de popor. În Arad va fi convocată o mare adunare poporală, pentru a protesta în contra legii contelui Apponyi. Toate cercurile electorale și toate comunele din comitatul Aradului vor fi reprezentate la adunare. E plănuită apoi și convocarea unei adunări de protestare în Oradea-mare, la care să participe reprezentanți din toate comunele Bihorului, locuite de Români.

Degenerarea morală.

V.

— Articol final. —

Este oare între noi vreunul dintre cei mai umblați și mai cu experiență, care să nu se fi gândit la faptul, că sunt multe ținuturi minunate și de desăvârșită frumusețe naturală pe acest pământ, ținuturi cu climă binecuvântată și cu pământ roditor, unde toate par anume așa întocmite de Dumnezeu, ca viața să fie plină de bucurii și de plăceri, și unde totuși, ca pretutindenea, curg lacrimi, să aud suspine și se blăstămă viața? Cu câtă ușurință uităm oare s'au întocmit și se întocmesc toate comoditățile posibile pe seama vieții, dar fericirea totuși nu poate fi adusă mai aproape de om, nu poate fi atinsă. Filozofia sinistră a lui Schopenhauer și Hartmann, care propoveduește, că viața e un rău, iar moartea e supremul bun, nu e decât product al zilelor noastre. Pentru ce toate acestea? Dacă există atât de multe și atât de felurite condițiuni pentru a câștiga omul fericirea pe pământ, oare ce-i mai lipsește?

Lipsește ceva, lipsește lucrul principal, lipsește ceea ce Isus Cristos a spus, că e sarea pământului. Lipsește *iubirea evanghelică și adevărul în om*, în sinul omului. Fără de acestea nu e mai fericită viața nici în cele mai bogate capitale ale lumii, în palatele cele mai splendide, cu pereți de oglinzi, decât în șatre și în colibe. Fiește, comoditatea e mai mare în palate, dar fericire nu e în ele.

E interesant aceea ce scrie Edm. Amicis în opul său „*Schițe din Marocco*”.

— „Astăzi, scrie autorul, am avut o vie discuție cu un Maur, după profesie comerciant. Incepusem discurs cu el, pentru că voiam

FOIȘOARĂ.

Insuficiența rațiunii

în materie dogmatică.

De

Constantin Dimian
licențiat în teologie.

(Fine)

Toate teoriile ce s'au deslănțuit asupra acestei dogme de cătră filozofi, pentru noi teologii n'au nici o valoare și în schimb rămânem cu dogma despre Dumnezeu, așa cum a fixat-o biserica cu ajutorul revelațiunii divine. Noi trebuie s'o credem mai întâiu și apoi o putem verifica cu rațiunea. Altfel cădem ca materialistul Tertulian, care, când a fost vorba să explice ce e Dumnezeu, a răspuns că trebuie să fie materie. „Omne quod est, corpus est sui generis, nihil est incorporate, nisi quod non est”. (Tot ce există e corp în felul său, nimic nu e corp decât ce nu există). Biserica dela sine se înțelege, că n'a aprobat pe Tertulian în această părere a sa.

Dogma Fiului n'a prea fost luată în discuție de filozofii profani. Rațiunea lor

i-a dus numai acolo, încât l-au recunoscut ca pe un om înzestrat cu o inteligență extraordinară. Discuțiile cele mai multe provocate de rațiune s'au dat între teologi și fiindcă nu s'au mulțumit să creadă așa cum a hotărât biserica prin sfinții părinți, rezultatul la care au ajuns a fost foarte contradictor. Dochetii au ajuns la constatarea, că Fiul lui Dumnezeu a avut un trup părut; Arianiștii, că e o făptură a lui Dumnezeu; Patripasianii, că n'a suferit cu corpul ca un om, ci ca un Dumnezeu; Subordinațiștii, că e mai mic decât Tatăl, etc. Toate discuțiile acestea, în privința dogmei Fiului, le-a rezolvat însă biserica în chip satisfăcător în sinoadele din Nicea și Constantinopol.

Să luăm apoi dogma Sf. Duh. Ce discuții cu urmări păgubitoare au rezultat pentru biserică, una sfântă, sobornicească și apostolească! De ce? Fiindcă nu s'a dat prioritate credinței.

Dogma Sf. Treimi încă s'au încercat unii s'o definească în mod raționalist. Roscelin de ex. nu poate concepe trei persoane ale Dumnezeirii. După el sau sunt trei persoane distincte, sau nici una. Admițând trei persoane a ajuns să și-le în-

chipuiescă ca pe trei divinități, formulându-și sistema sa cunoscută sub numele de Tritemism. Mai târziu ce e drept, recunoscându-și greșala, a revocat cele susținute. Vedem și de aici clar, că soluția raționalistă a dogmei Sf. Treimi e insuficientă. Nu ne rămâne decât să păstrăm această dogmă așa cum a fixat-o biserica.

Tot așa, când au căutat raționaliștii să explice atributele lui Dumnezeu, le-au înțeles așa cum le-au permis slabele mijloace ale rațiunii. Alții, după noi poate mai prudenți, au abzis chiar de a le mai explica. Așa Mansel, elevul lui Hamilton spune, că atributele lui Dumnezeu diferă în esență de atributele omenești. Noi nu trebuie să le judecăm după acelea ale oamenilor. D. e. Bunătatea lui Dumnezeu trebuie să fie altfel dupăcum o concepem la oameni. Un copil, când judecă pe un om mare, se poate înșela. Ca atât mai mult ne vom înșela noi, când avem să explicăm atributele lui Dumnezeu. Nu ne este dată nouă aceasta.

Iată o mărturisire sinceră a unui om cu cap. Biserica ecumenică a fixat cu ajutorul revelațiunii, aceea ce noi cu mințile noastre nu putem pricepe — dându-le soluția ce a mai accesibilă minții și noi suntem

constrânși moralicește de a crede cele hotărâte de ea.

Nu mai puțin ridicole sunt teoriile ce s'au ridicat de raționaliști cu privire la om, suflet și nemurirea lui.

Materialiștii nu văd în om decât o mașină și sufletul nu e decât resortul celei mașini. Nici că se putea după ei o explicare mai plată.

Ce mare diferență între această concepție și între cea cristalizată în dogma despre creațiunea omului, fixată de biserică!

Existența sufletului n'au negat-o nici materialiștii. E adânc înrădăcinată această idee în inima omului. Egiptenii vechi cu metempsihoza lor ne pot servi de model. Wilhelm d'Avvergne în: „De Anima” spune, că existența sufletului nu se poate nega, căci acela care neagă existența sufletului în momentul acela știe, că cugetă și nu există inteligență fără o ființă inteligentă. În privința existenței sufletului suntem și noi de acord. Dar am vrea, ca raționaliștii să ne spună ceva mai mult și anume: ce e și cum e sufletul? La un răspuns precis însă nu ne așteptăm. Singur Cicero 'a apropiat mai mult de adevărul mărturisit de biserică: „Es e in ho-

se află ce părere are despre civilizația noastră, după călătorise mult și avusesă ocaziune să o cunoască din intuițiune proprie. L-am întrebat deci:

— „Ce zici despre orașele noastre cele mai mari?”

El m'a privit mirat și mi-a răspuns recc.

— „Ce se zic? Strade largi, magazine mari, palate! . . . Toate în curățenie mare.”

— „Dar altceva bun nu ai aflat la noi? întrebai eu mai departe, dând semne de impaciță. Nu te-au pus în mirare raporturile vieții noastre sociale, cari sunt cu mult superioare celor dela Dvoastră? Ce a putut să te surprindă mai mult?”

— „Nu te eșofa domnule, îmi răspunse respectivul, căci nu știu zău în ce sunteți superiori. În onestitate? Cred că nu vei afirma aceasta. Noi suntem mai de omenie decât Dvoastră. E adevărat, că și Maurii înșală câte odată pe Europeni, dar Europenii înșală totdeauna pe Mauri.”

Am întors discursul pe altă temă. Am vorbit despre confort.

— „Da, știu, — îmi spunea omul meu zimbund, — cum să nu știu? In de acestea sunteți meșteri. Și apoi începu să-mi spună: „In contra soarelui — umbrelă; in contra ploaiei — cort; când umblați — baston; când vreți să vedeți — ochelari; ședeți pe perini; când vă doare degetul alergați la medic; după moarte vi-se ridică monument... O, câte lucruri sunt la D-voastră, fără de cari n'ați putea fi. Ce oameni sunteți D-voastră? Niște copii mari, desvoltati. Nu, eu n'ași schimbă cu D-voastră! Adevărat, că aveți confort, dar pentru aceea nu sunteți mai fericiți decât noi!”

Acum să ne mai gândim și la următoarele. Indianii își inchipuesc viața cea de dincolo de mormânt ca o continuare a vieții de pe pământ. Spiritul cel mare și nevăzut, — așa cred ei, — îi trece într'o pădure plină de animale sălbatice. Popoarele nomade rășboinice iarăși își inchipuesc viața după moarte ca un șir neîntrerupt de lupte purtate cu un dușman necunoscut, lupte, din cari cei buni ies învingători. Germanii cei din vechime cam asemenea speranțe au privire la viața de pe cealaltă lume.

Exemplele acestea ne arată, că popoarele numite, cu toate că au stat pe o treaptă de cultură inferioară, în raport cu noi, erau mai

multămite cu viața lor. Ele își inchipuiau și viața de dincolo de mormânt, zăgrăvită de regulă la toate popoarele de diferite religii cu cele mai frumoase colori ale curcubeului, ca o viață mai perfectă, mai îmbunătățită, ca o continuare a vieții de pe pământ.

Acum să ne întrebăm pe noi înșine, dacă suntem numai cât de cât multămiți, știind că dincolo de mormânt ne vom întâlni cu existența noastră actuală, fie și în ediție mai îmbunătățită? Își poate inchipui de exemplu muncitorul, că viața sa dincolo de mormânt va fi o nesfârșită continuare a asudării pentru câștigarea pâinei, soldatul că va avea să facă și în lumea cealaltă exerciții de paradă, manevre și rășboaie, funcționarul că va șede neconținut la masa de scris, și neguțătorul, că va alerga prin magazine și printre grămezile de mărfuri??

Nu ne arată aceasta clar și convingător, că progresul făcut de civilizația modernă și bazat pe principiile materialismului economic poate să acorde vieții numai comodități externe, și că progresul acesta singur, fără renașterea morală a omului, fără reformarea societății și punerea ei pe principiile iubirei evanghelice și ale adevărului, nu e în stare să înșăneze viața omenească și să o umplă de bucurii??

Fără învățăturile evangheliei viața e deci ca mâncarea fără sare. Nu poate să aibă gustul cel adevărat, și nici caracterul merit să ne mulțămescă. Trebuie să se nule, să se descompună, să se demoralizeze. Și cum vom putea noi să evităm aceasta, când desconsiderăm calea mântuirii, arătată nouă de Domnul și Mântuitorul Iisus? Cum vom putea noi să introducem marinimositate în lumea aceasta plină de josnicie și de încăpăținare, iubire în lumea egoismului, lumina adevărului în lumea răului și a minciunii, când noi singuri stăm departe de toate acestea, când noi înșine nu înțelegem însemnătatea lor, nu simțim fermecătoarea putere a miraculoasei lor mărimi?

Cunoașterea și simțirea binelui, a iubirii și a adevărului, o putem face numai dacă cetim evanghelia neconținut, dacă o cetim și o sorbim în noi. Cu alte cuvinte, dacă vom învăța să cunoaștem pe Cristos.

„Cunoașteți adevărul, — ne spune el, — și adevărul vă va mântui”. (Ioan 8, 32).

mine aliquid divinitatis”. (In om este ceva dumnezeesc).

Nici dogma despre viața viitoare n'a fost rezolvată de cugetătorii profani. In timpul vechiu această problemă apărea ca o copilărie. In timpul creștinismului e stabilită definitiv sub forma unei dogme absolute, completă și indiscutabilă. In timpurile moderne materialistii o negau ca absolut imposibilă. Spiritualistii au rămas să aleagă din cele două explicațiuni date de Leibnitz și Kant. Acesta din urmă spune, că lumea poate să dispară, dar sufletul poate vieții în lumea numenilor. Iar Leibnitz își scoate problema sa din transformățiunea perpetuă a materiei. Nimic nu pierd din univers. Viața viitoare e deci continuarea vieții actuale, în alte condițiuni. Și noi suntem de acord cu raționalistii, numai cât conform învățăturii revelate concepem viața viitoare în alt mod.

Dacă dogmele credinței amintite până aici, grosso modo, n'au putut fi cuprinse cu mintea omenească, ci au trebuit să rămână adevăruri de domeniul credinței, cu atât mai mult, tainele sau misterele nu pot fi pricepute cu slabele mijloace de cari dispunem. Dar pentru ceea ce ne îndoaie a crede în ele și în folosul lor mântuitor.

Le primim, căci nu stau în contradicție, nici cu rațiunea nici cu alte adevăruri. Leibnitz se ridică în contra lor, numai fiindcă ele surprind adevăruri, cari întrec mintea omenească. Nu găsește, că ar fi în contradicție cu rațiunea. Iar noi răspundem acelora, cari resping tainele, că dacă fac acest lucru, îl fac numai fiindcă mintea lor nu le poate pricepe. Și evident, că ar fi ridicol, să respingem un adevăr numai din cauză, că nu-l pricepem. Nici tainele deci nu le putem înlătura pentru acest motiv. Dar chiar numele de taină sau mister însemnează ceva, ce nu putem pricepe, căci îndată ce le-am pricepe, n'ar mai fi taine. Ele trebuie deci crezute. Și câte alte lucruri sunt, pe cari nu le pricepem, — după cum a spus Pascal, — și cu toate acestea nu le putem înlătura din acest motiv.

Minunile, raționalistii, le-au înlăturat cu totul. Noi însă, înarmați cu un fapt istoric și cu unul natural, putem pricepe posibilitatea lor. Vom lua ca exemplu învierea lui Lazar. Acesta e un fapt istoric necontestat. Cauza naturală nu o vedem, trebuie s'o atribuim unei puteri nemijlocite și această putere făcătoare de minuni, e Dumnezeu. Omul are libera voință să creadă sau nu în minuni, dar nu poate

Din parlament.

Discuția asupra proiectelor contelui Apponyi.

Sâmbătă a luat dieta în dezbateră proiectul de lege al ministrului de culte și instrucțiune publică, despre îmbunătățirea salarelor învățătoresci și inspecțiunea locală la școalele de stat.

L'a recomandat dietei spre primire raportul *Bedőhazy János*, iar imediat după acesta a luat cuvântul deputatul român Dr. *Teodor Mihali*, precizând în general punctul de vedere al partidului naționalist față de acest proiect de lege.

Își exprimă întâiu părerea de rău, că nu i-se dă ocaziune partidului naționalist să munciască cu celelalte partide împreună și în armonie la promovarea intereselor patriei, și condamnă faptul, că aici, acasă, naționalistii sunt timbrați de simbriații Vienei, iar la Viena sunt prezentați ca irendentiști, de unde a urmat apoi, că rău informatul rege a dat coalității mână liberă față cu naționalitățile, poate face cu ele ce vrea.

Vorbind la obiect, crede, că în chestii atât de ponderoase, ca cele trecute în proiectele de lege ale ministrului de culte și instrucțiune publică, trebuia să fie convocată întâiu o *anchetă*, pentru că să fie ascultați cei-ce cunosc năcazurile poporului. Cere rezolvarea chestiei cu congrua preoților catolici, și continuă, terminându-și vorbirea astfel: „Mă provoc la o lege pe care a creat-o parlamentul țării noastre, pe care a pus jurământ Maj. Sa, dar care e disconsiderată din interesele nelegale ale unor partide, — legea de naționalități.

Legea din 1868, art. XLVI. §-ul 17, spune, că statul e dator să se îngrijească, ca naționalitățile nemaghiare, — până la învățământul superior, să fie instruite în limba lor maternă.

Trebuie să constatăm cu părere de rău însă, că nu s'au luat dispoziții, ca în părțile acelea ale țării, unde contingentul elevilor se dă numai de nemaghiari, — acesteia să se primească instrucție în limba lor maternă.

Să mă creadă on guvern, că între împrejurările de față, când prezintă acest proiect, făcut fără ascultarea factorilor interesați, acest proiect nu va aduce roadele păcii și ale bune înțelegeri, cum zice dl raportor, ci mai ales între preoțimea gr. cat. va produce stări anormale și invidie, când învățătorul va avea salar de 1400 cor., iar preotul numai de 1200 coroane.

Eu cred, că chiar interesul patriei pretinde, ca prin școale să se propage pe lângă lumină și învățatură, totodată și buna înțelegere dintre cetățeni.

Dar avem și alte argumente împotriva proiectului, și anume, că principiul nostru este să fie metoda de instrucție mai practică.

Noi, cari trăim pe la sate și vedem cum se face la noi instrucția poporului,

trebuie să constatăm cu durere, că aceasta se face pe baze cu totul teoretice, abandonându-se cu desăvârșire sistemul practic, intuitiv.

Dacă voim promovarea intereselor poporului, suntem datori să aducem îmbunătățiri în această privință.

De altcum însuși dl referent a amintit, că instrucția ar trebui să fie, după drept, gratuită. Când statul se ține de principiul, că e dator a se îngriji de instrucția publică, trebuie să facă tot posibilul să se introducă instrucția gratuită. Actualul proiect e însă foarte departe de a putea proba principiul gratuității învățământului.

Luând act despre observația, că nu putem aprecia ambele proiecte de odată, mă restrâng la cele spuse și totodată îmi iau voe a prezenta următorul

Proiect de rezoluțiune:

Proiectul de lege prezentat de dl ministru al cultelor și instrucțiunii publice asupra regulării salarelor învățătorilor dela școlile primare de stat și asupra inspecțiunii locale a școlilor primare de stat se ia dela ordinea zilei.

Ministrul instrucțiunii publice se îndrumă a prezenta un nou proiect, în sensul căruia are:

1. Să se introducă instrucția primară gratuită;

2. Să se reguleze salarele învățătorilor de stat și ale celor cari nu sunt de stat în mod unitar și la fel;

3. In ce privește salarele învățătorilor dela școlile primare, cari nu sunt de stat întră cât susțitorii de școli nu sunt în stare a le plăti în măsura legală, acele salare să se întregească cu ajutorul statului, și anume, suma necesară pentru plata salarelor învățătorilor dela școlile susținute de biserică, care sumă se va stabili în comun acord cu autoritățile bisericesti, se va pune din budgetul instrucției publice în fiecare an la dispoziția bisericilor respective, fără jignirea autorităților bisericesti.”

Tot în ședința de Sâmbătă a mai vorbit deputatul naționalist *Aurel Novaru* în contra proiectului de lege, făcând următoarea propunere:

„Proiectul de lege despre regularea venitelor învățătorilor dela școalele populare de stat și despre inspecția supremă locală a acestor școale se ia dela ordinea zilei și se va prezenta dietei deodată cu proiectul de lege despre relațiile de drept ale școalelor populare nemaghiare și despre venitele învățătorilor dela școalele comunale și confesionale.”

Luni apoi, ședința întreagă, dela orele 10 până la 2 d. e., cu o scurtă întrerupere de 10 minute, a vorbit deputatul naționalist Dr. *Alexandru Vaida Voievod*. A vorbit deci patru ore întregi, și a rugat prezidiul să-i dea voe să continue în ședința următoare, fiind acuma obosit, dar prezidentul i-a detras cuvântul.

Deputatul român Dr. *Aurel Vlad* a cerut imediat cuvântul pentru a vorbi în chestie de regulament, dar prezidentul i-a detras și lui cuvântul și a ridicat iute ședința.

Procedura prezidentului (ședința era condusă de viceprezidentul *Rákovszky*) a fost reprobata și de unii din coalție.

Dr. *Vaida* încă a prezentat un proiect de rezoluțiune, în sensul celui prezentat de Dr. *Teodor Mihali*, însă întregit cu propunerea, ca să se institue o cameră autonomă a învățătorilor, competentă a face numirea, permutarea și premiarea învățătorilor.

Despre ședința de ieri, Marți, putem da următoarele amănunte:

După deschiderea ședinței ia cuvântul deputatul slovac *Milan Hodzsa* și propune rectificarea procesului verbal al ședinței premergătoare, în care nu e trecut faptul, că prezidentul a detras cuvântul unui vorbitor. Propune apoi, ca dieta să reprobe procedura viceprezidentului *Rákovszky*.

Dieta autentică procesul verbal așa cum e compus.

Ministrul de comunicațiune *Kossuth* prezintă un proiect de lege despre investirile necesare la postă, telegraf și căi ferate. Se cer 90 milioane coroane.

nega posibilitatea lor, mai ales atunci, când au trecut de fapt istoric. Trebuie să primim deci minunile, fie că se impun prin istoricitatea lor, fie că ne întăresc mai mult în credință.

Din cele spuse până aici, se vede, că rațiunea omenească e mărginită, neputincioasă și insuficientă în pătrunderea adevărurilor de domeniul metafizice. Cu atât mai slabă și neputincioasă se va arăta ea, când avem să scrutăm adevărurile credinței, — numite dogme, — cari prin excelență fac parte din domeniul metafizice. Rațiunea omenească în dobândirea astor fel de adevăruri, va servi numai ca o călăuză credinței.

Ne trebuie deci — după Fenelon — o altfel de rațiune, ca să putem pătrunde misterele și dogmele credinței. Trebuie să primim în fiecare moment o rațiune superioară nouă, precum neîncetat respirăm aerul. Această lumină universală descopere spiritului nostru toate misterele și noi nu putem judeca decât prin ea. Rațiunea noastră e mărginită, defectuoasă; nu e decât o inspirațiune momentană a unei rațiuni primare, supreme și imutabile. Această rațiune supremă e

Dumnezeu!

Ia apoi cuvântul deputatului Dr. A. Viad, și arată, că eri s'a violat regulamentul de casă din partea presidiului. Rakovszky răspunde, ca a procedat esact conform regulamentului. Se naște discuție animată. Vorbește Dr. Vaida, apoi Dr. St. C. Pop și Vasile Goldiș. Până la orele 12 s'a discutat tot asupra procedurii viceprezidentului Rakovszky. S'a intrat apoi în ordinea de zi.

E vorba, că astăzi, Mercuri, dieta ia vacanță de patru zile, pentru a putea serba deputații pe 15 Martie.

Din România.

Domnul Dr. C. Istrati a fost numit ministru român la domenii, iar dlul Ioan Lahovari a trecut dela domeniile externe, luând locul decedatului general I. Lahovari.

Prezident al camerei, în locul decedatului Gr. Triandafil a fost ales viceprezidentul C. Cantacuzino-Pascani, iar viceprezident în locul acestuia Paul Brătășanu.

NOUȚĂȚI.

Aduare poporală în Sibiu. Aflăm că și în Sibiu se va ține o mare adunare de protestare în contra legii contelui Apponyi. Amănunte vor urma.

Dela casa arhidiecezană. Venitul curat al petrecerii tinerimei române din Sibiu, aranjată la 14 Februarie n. c. în sumă de 239 Cor, — precum și „fondul cultural“ al tinerimei în sumă de 26 cor. laolaltă 265 cor, s'au primit la fondul Gimnaziului din Brad, și anume: 200 Cor, ca taxă de membru fondator, — ear restul de 65 cor. ca colectă. S'au mai primit apoi pentru gimnaziul din Brad 71 cor. 20 fl. dela comuna bisericească Mărgineni.

Domnul Dr. Octavian Rusu, avocatul „Albinei“ a trimis 20 coroane pentru masa studenților universitari din Cluj, ca răscumpărare a felicitărilor de ziua onomastică.

Di Alexandru Lebu, mare proprietar, fost până aci membru pe viață al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“ a trecut în șirul membrilor fondatori ai numitei Reuniuni cu taxa de 200 cor.

Hymen. Dșoara Eugenia Mircea și dl Toma Stanciu își anuță cu unia religioasă, care se va celebra în biserica gr.-or. din Mediaș, Sâmbătă 3/16 Martie a. c. la 4 ore p. m.

† **Nicolae Dimitrievici,** funcționar al căilor ferate române în pensiu, decorat cu „Serviciul credincios cl. I.“; a decedat după scurtă suferință în urma unui morb greu, Vineri, în 8 Martie n. la ora unu d. a. în Buzău, România, în etate de 62 ani. Il deplânge văduva Calina, fratele George cu soția Ecaterina, socorul Pavel Iovescu, cumnatele Iuliana Iovescu și Eugenia Iovescu măritată Tordășianu, cumnații căpitan Grigore Iovescu și Victor Tordășianu, unchiu, mătușă, nepoți și nepoate. A fost înmormântat Duminecă în 10 Martie nou la orele 3 d. a. în cimiterul Dumbrava din Buzău.

Din „Răvașul.“ Remarcăm cu plăcere articolul prim din „Răvașul“, Nrul 10 scris de D. Tomescu și intitulat „Ziarele noastre ca element cultural“. În acest articol bine scris, și ca limbă și ca fond, se critică cu deosebire ziare din România, cari „nu cultivă, nu răspândesc elemente de educație sufletească“, ci corump și împutregăesc sufletul, căci cele mai multe pornesc din dorința de a câștiga și nu din dorința de a cultiva și a călăuzi“. Arată apoi rostul adevărat al ziaristicii noastre românești, și anume: „Creșterea românească și cultura națională“, lozincă, care a fost călăuză ziarelor vechi românești începând cu ziarul lui Caracalechi, apoi cu deosebire în ziarele energicului luptător George Barițiu și formează și astăzi ținta ziarelor noastre de aici. La finea articolului își exprimă auterul dorința, ca ziarele să aibă scop cultural, să fie închinată intereselor neamului, iar nu intereselor de partide. „Ziarele culturale înfrățesc și chiamă la munca cea rodnică, ziarele ceialalte dezbină și împrăstie puterile noastre“.

Parisul în întunec. Lucrătorii dela stabilimentele electrice din Paris, 1200 la număr s'au pus în grevă și întreg Parisul a rămas fără lumină. Pe bulevarde întunec, în localurile publice tot așa, pentru-că cu lampe nu prea eră lumea provăzută, ear luminările trebuiau să fie așezate în sticle, fiindcă lipseau sfeșnicele. Din

motive de siguranță poliția a organizat serviciul purtătorilor de facke aprinse, pentru-că se nu se dee prilej pungașilor să opereze la întunec, ear cu greviștii s'au început pertractări de înțelegere. Ei cer opt ore de lucru, crearea unui tribunal arbitrar și îmbunătățire de plată. Teatrele sunt închise, ear ziarele apar cu întârziere în urma acestui fapt.

„Elemente de catihetică sau metodică religioasă“, de Dr. Petru Barbu, Caransebeș 1907. Prețul 3 coroane. Carte de bun folos pentru învățători și catiheti dela școalele confesionale gr. or. române.

Impușcarea prim-ministrului bulgar. Luni după amezzi la orele 5 prim-ministrul bulgar Pelcov a fost impușcat în parcul Boris din Sofia, unde își făcea primblarea obicinuită, însoțit de astădată de ministrul de comerț Genadiev. Prim-ministrul a rămas mort pe loc, ministrul de comerț a fost vulnerat. Ucigașul e un funcționar de bancă, dimisionat din post, se numește Petrov și e de 23 ani. Poliția l-a prins. La ascultare a spus, că nu e ucigaș ordinar, fiindcă aceea ce a făcut e în interesul întregului popor bulgar. Ministrul prezident Petcov nu era prea popular, mai ales de când cu închiderea universității din Sofia.

Lupta contra demoralizării. Catoicii din Viena își țin de datorință să lupte pentru reintroducerea și apărarea moravurilor curate. Acum de curând au luat poziție față de vinderea tablourilor, ilustratelor și a cărților imorale. Au înaintat o petițiune consiliului municipal, ca să oprească vinderea astorfel de chipuri și tipărituri cari infectează moravurile. Această petițiune a fost subscrisă de mulți deputați, profesori și de societăți.

Medalii românești. Reuniunea femeilor române din Cluj „sf. Maria“, ca să stărnească evlavie în popor, a bătut medalii cu chipul Maicii Preceste și inscripțiune românească. Sunt de două feluri, albe și de aramă galbenă. Se vând în foloșul bisericii din Cluj și se pot comanda dela dl Dr. Iuliu Florianu secretarul reuniunii. 100 buc. = 10 cor. plus porto recomandat.

Termin prolongit. Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“, vestește pe membrii Reuniunii, că a prolongit termenul până la care sunt de-a se înainta cererile pentru împărțire cu semințele de nutrețuri, trifoiu, napi, luțernă etc.) până la 25 Martie n. c.

Conferențe populare. Profesorii dela gimnaziul superior fundațional din Năsăud au hotărât, ca în scopul popularizării cunoștințelor folositoare să se țină de aici încolo în fiecare an școlar câte o serie de conferențe publice din deosebiții rami ai științelor. În anul acesta școlar vor ține conferențe domnii profesori: E. Domide și D. Lupan. Afară de aceea, bibliotecile și cabinetele gimnaziului vor sta la dispoziția publicului în Dumineca primă a fiecărei luni, când se vor da și explicații de cătră custozii, precum și de cătră profesorii de specialitate.

Demonstrațiuni împotriva lucrătorilor români. Foile maghiare aduc știri că la Semlin s'au făcut demonstrațiuni dușmănoase în contra celor 50 de lucrători români, cari lucrau la societatea de transport „Donau-Dampf-Schiffahrtsgesellschaft“. Acești lucrători voiau să debarce la Semlin, au fost însă împedecați de vre o 150 lucrători unguri, aplicați la ferestrele din localitate. A trebuit să intervie jandarmăria ca să împedecă o încăerare inevitabilă. Lucrătorii unguri nu s'au mulțămît numai cu atâta, ci au amenințat cu grevă dacă nu vor fi delăturați lucrătorii români.

Revărsările Dunării. Din România se vestește, că în urma topirei zăpezilor mari, apele Dunării s'au revărsat în județele Ilfov, Vlașca și Ialomița, inundând mari întinderi de sămănături. Apele sunt în creștere și primejdia devine tot mai mare. Chiar și sate de pe malul Dunării sunt amenințate.

Ciuma în Kronstadt. În fortul Alexandru Roem I., unde acum câteva zile a murit Dr. Schreibeberg de ciumă bubonică, a căzut grav bolnav și medical Rodlewski. Boala este datorită și la el numărărilor încercări cu injețiuni preventive, în scopul de a afla leacul ciumei.

Fericeala vecinica. În o casă din Urraz (Spania) a izbucnit în zilele acestea un foc. După-ce le-a succ s vecinilor să între în casă au aflat acolo un om tânăr și pe surorile lui, cari zăceau fără simțire în urma arsurilor primite. Una dintre fete venindu-și în simțiri a povestit următoarele: „Pentru ajungerea fericii vecinice am luat hotărârea să murim de foame. De-oarece însă moartea n'a venit, am făcut un rug din mobilele noastre și legându-ne pe el l-am aprins“.

Surparea unui munte. Am dat în numărul trecut știri despre surparea de munte în Italia de-sud, care a îngropat vre-o 20 persoane. Azi trebuie să înregistram o nouă catastrofă, întâmplată în împrejurimile dela Sedrata (Elveția). Muntele numit Maida în urma ploilor și zăpezilor ce au căzut de două luni încoace, s'a surpat pe o întindere de zece chilometri, distrugând numeroase locuințe. Sub dărâmături și-au aflat moartea 85 persoane.

Petrecere în Hunedoara. Concert-teatru se va aranja Sâmbătă în 3/16 Martie a. c. în sala hotelului „Hunyadi Várhoz“ din Hunedoara. Inceputul la orele 8 seara. Venitul se destinează Reuniunii femeilor române din loc. Suprasolvirile marinimoase se primesc cu mulțămîtă și se cuitează publice.

Mai există încă părerea învechită, că un leac ca să fie bun, trebuie să aibă un gust rău. Nizuința în ziua de azi este, ca să împreune folositorul cu plăcutul așa d. e. „Emulsion“-ul lui Scott conține toată puterea vindecătoare a oleului de pește fără defectele sale. „Emulsion“-ul are gust plăcut, se mistue ușor și-i o adevărată binecuvântare pentru copii și debili.

Rezultatul unei munci de un an de pînă de precauțiunea viierului, la procurarea viței de vie. În privința aceasta se poate recomanda „Pepinaria milenară“ din Nagyösz, comitatul Torontál, care e condusă de oameni pricepuți și dibaci, și de unde se pot procura calități excelente și sorte curate de viță pe lângă prețurile cele mai moderate. Oricine voește, primește catalogul bogat ilustrat în limba română, germană, maghiară, ori în cea sârbească gratis și franco.

Mamă măntuită! Acestea sunt cuvintele ce un copil recunoscător adresează dlui Müller Albert, Budapesta, Vadász u. Nr. 42/V. E. pentru inventarea crucei sale duplă electro-magnetice R. B. Nr. 86967. Scrioarea însăși sună: Prea stimate d-le Müller! Nu-mi pot retăcea mulțumita isvorată din inimă, pentru-că dacă există pe lume vre'un mijloc de vindecare, acela e invențiunea d-tale. Mama mea suferea de 15 ani de boală de stomac și a avut dureri reumatice atât de mari, că ne-am perdut toată speranța de a o mai avea în viață. Sămână unui schelet, nici un membru al corpului nu își putea mișca, din care cauză tratam cu ea ca un copil. În fine am folosit crucea duplă electro-magnetică R. B. Nr. 86967 și care nu e bucuria, când vedem, că mama a părăsit patul după purtarea ei timp de 4 săptămâni, ear acum se află de tot bine. Nu pot deci îndestul recomanda fiecăruia, care pătimește de astfel de boale, ca să se adreseze cătră d-ta și să se folosească de invențiunea d-tale. Primește din nou mulțumitele mele ferbinți. Dumnezeu te binecuvinte și să răsplătească invențiunea. Cu distinsă stimă Parth Gyögy. Baracka.

Mulțămîtă.

Neputând mulțami deosebit numărul amicilor și cunoșcuți, cari din incidentul trecerii din viață a neuitatului meu soț **Iosif Enescu**, fost paroh în Sibiu, suburb. inf., — au grăbit a mă mângăia prin condolențele lor în marea mea durere, sau au participat la actual înmormântării, — îi rog ca să primească pe această cale intima mea mulțămîtă.

În special mulțamesc Excelenței Sale, preabunului nostru arhiepiscop și metropolit Ioan Meșianu, carele prin înalta Sa prezentare a binevoit a ridica actual înmormântării.

Totodată mulțamesc rudeniilor cari în loc de cunună pe sicriul regretatului meu soț, au contribuit pentru crearea unui fond cu numele soțului meu, din care să se împartă ajutoare văduvelor sărace din parohia din jos a Sibiului, următoarele sume: I. Tipeiu 50 cor., S. Medean 30 cor., Sever Tipeiu 100 cor., Catinca Tacit 30 cor., Efrasina Meșianu 10 cor., Cornel Tacit 30 cor. și Virgil Tacit 30 cor.

Sebes, 27 Februarie 1907.

Virgilia Eescu n. Tipeiu.

Bibliografie.

Petrecându-se toate exemplarele Cărții Sfințelor Evanghelii, tipărite în anul 1859 de fericeitul întru pomenire Arhiepiscop și Metropolit Andreiu baron de Șaguna s'a pus la cale tipărirea de nou a sfințelor Evanghelii, de astădată și înțaiia-oră cu litere străbune-latinești, precum aduce cu sine progresul cultural, la care a ajuns poporul nostru românesc. Ingrijirea pentru tipărirea acestei edițiuni nouă a Evangeliilor s'a făcut sub priveghierea Inalpreasfințitului Domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu prin bărbați competenți din gremiul conzistorului arhidiecezan, după textul Evangeliilor edate de neuitatul Arhiepiscop și Metropolit Andreiu, pe lângă foarte puține schimbări sintactice reclamate de înțelegerea mai bine a textului.

Edițiunea aceasta a sfințelor Evanghelii se distinge prin un format frumos și plăcut și prin litere mari și alese, la care lucrare în toate privințele perfecționată, nu s'au cruțat nici un fel de cheltueli, ce s'au cerut. Cartea sfințelor Evanghelii în noua edițiune se poate procura dela Librăria arhidiecezană din Sibiu, legată frumos cu prețul de 25 cor., iar nelegată cu 15 coroane. Se înțelege de sine, că după dorința legătura se poate execută în mod mai luxos și prin urmare cu preț mai scump.

E de dorit, ca bisericile și preoții noștri să-și procure cartea sfințelor Evanghelii în ediția nouă nu numai pentru cazul că cea folosită până acum ar fi veche, deteriorată, ci și pentru motivul a avea cea mai însemnată carte bisericească tipărită cu litere străbune-latinești. Prelângă biserici și preoți se știe, că evlavia creștinilor noștri n'a s'ăzut nici astăzi într'atata ca să nu se găsească unul sau altul sau mai mulți la olaltă dintre ei, cari contribuind din ce le-a dat Dumnezeu, cu dragoste și elevațiune creștinească să procure pentru biserica lor această carte, ca un prinos ales și plăcut lui Dumnezeu.

Teatru.

Mercuri: *Das Glas Wasser*, comedie. Joi: *Die lustige Witwe*, operetă.

Din public.†)

Mulțămîtă publică.

Subscrisul paroh din parohia Beșa, tractul Sighișoarei, vin a aduce și pe calea aceasta cea mai profundă mulțămîtă și recunoștință mai jus numiților drept credincioși creștini, cari au binevoit a face dăruiri pe seama sfinței noastre biserici, la apelul meu, și anume: Ilie Chiverean jun. din comuna noastră Beșa, a trimis din America, orașul Madison, 5 dolari la zidirea școlii noastre. Ștefan Bontea și soția sa Lina Hofner, cu cumnatul său Elisei Pupăză și soția sa Maria Hofner, toți din Sighișoară, au dăruit un rând întreg de odăjdii foarte frumoase în preț de 180 cor., câmpul roșu cu flori de fir și sârmă galbenă. Lazăr Moldovan și soția sa Raveca Iordan din Sighișoară, au dăruit sfinței noastre biserici doi prapori frumoși în preț de 60—70 coroane. Ilie Moldovan și fata sa Ioana măritată Iordan din Beșa au dăruit s. noastre biserici un Triod cu litere latine, legat frumos în piele roșie cu copcii în preț de 28 cor. Ilie Barb din Beșa a dăruit 4 candelă de argint china foarte frumoase în preț de 48 cor., înaintea altariului la icoanele împărătești.

Pentru fapta lor vrednică de laudă rog pe bunul Dzeu să le răsplătească prin darul Său bogat însutit, și să le scrie fapta lor creștinească în cartea vieții, păzindui de tot răul.

Beșa (comitatul Târnavei-mari), la 20 Februarie v. 1907.

Dimitrie Pulca
paroh gr. or.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește răspunderea.

Oleul simplu de pește

are așa un gust de grețos și se mistue așa de rău încât copiii și oamenii mai aleagători nici nu se poate da. Puterea de nutrire și vindecare a oleului de pește este accesibilă pentru orișicine deoarece în forma „Emulsion“-ului lui Scott, oleul de pește e liber de orișice însușire neplăcută. „Emulsion“-ul lui Scott e gustos, se mistue ușor și-i de-o eficacitate de trei ori mai mare ca oleul simplu de pește. „Emulsion“-ul lui Scott nu cauzează nici o neregularitate și totdeauna are o influință binefăcătoare. VII 252 2—4

Pescarul cu batogul cel mare este dovada pentru adevărata procedură a lui Scott.

Trimitându-se 75 fileri în mărci postale, și amintind de jurnalul acesta se trimite sticle de probă franco de cătră:

Dr. EMIL BUDAI „Stadapotheke“
BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Prețul sticlei originale: cor. 2.50.

Se capătă în toate farmaciile.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III-a Cristești, tract. Alba-Iulia se escrie pentru a doua oară concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegr. Român“.

Venitele acestei parohii sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a venitelor preoțești.

Cei ce doresc a ocupa acest post își vor înainta rugarea însoțită de documentele recerute subscrișului oficiu, în termenul indicat, având a se prezenta, conform prescrișelor regulamentare, în biserica spre a cânta resp. a celebra și cuvânta.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parohial.

Alba Iulia, 16 Februarie 1907.

Ioan Teculescu protopop.

Concurs

Devenind vacant postul de învățătoriu dela școala confesională română gr. or. din Bran-Poarta, protopresbiteratul Branului, prin încetarea din viață a fostului până aci învățătoriu, Georgiu Tănăsescu, prin aceasta pentru întregirea lui se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumetele împreunate cu acest post sunt:

300 cor. din fondul sf. Biserici, iar 300 cor. se vor exopera ca ajutoriu dela stat ca și până aci, spre care scop dela alesul se recere să știe perfect limba maghiară în scris și vorbire, apoi 40 cor. pentru cuartir și lemne și eventualele quinquenalii ce se vor cere tot dela stat ca ajutoriu. — Salariul se solvește în rate lunare anticipativ.

Concurenții au să-și înainteze rugările lor, instruite conform normelor în vigoare, în termenul sus indicat la oficiul protopresbiterial concernent, și înainte de alegere a se prezenta poporului în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic, având datorința ca învățător, a ținea strana și a instrui și copiii în cântările bisericesti și a cânta cu ei la sf. liturgie.

Cel ce va pricepe și muzica instrumentală va fi preferit.

Bran-Poarta, 7/20 Februarie 1907.

Ilariu Reit paroh și președinte al comitet. parohial

Văzut și aprobat Zernești, în 16 Februarie 1907

Ioan Dan adm. ppsc.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh din comuna Ațintiș, protopresbiteratul Turda, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele statorite în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Concurenții au să-și trimită suplicile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, de unde se pot lua și informațiuni mai detaiate, apoi se pot prezenta înaintea alegătorilor și la biserică, pentru a cânta, resp. a celebra și cuvânta.

Turda, 16 Februarie 1907.

Oficiul protopresbiterial, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Jovian Murășan protopresbiter.

Ad. Nr. pp. 166—1907.

[54] 3—3

Concurs repetit.

În senzul veneratului ordin consistorial din 14 Iulie a. tr. de sub Nr. 6244 Epitru prin aceasta se publică concurs repetit, pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a III-a Agribiciu cu filia Căpușul-mare, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt venitele statorite și fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunei dela stat.

Doritorii de a compete la acest post, au a-și așterne suplicile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, până la termenul susindicat, subsemnatului oficiu și a se prezenta înaintea alegătorilor pentru a cânta respective a oficia și a cuvânta.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parohial.

Cluj, 8 Februarie st. v. 1907.

Tulliu Roșescu protopresbiter.

Anunț!

Mai am de vânzare viță de vie foarte frumoasă, altoită în viță americană cu rădăcină, după cel mai excelent metod (altoire lemnoasă) și anume: din muscateler 2000 bucăți, — din fetești (leányka) 1800 bucăți, — din Risling italyan (Walchrisling) 2000 bucăți, — din Som (tonieger) 1000 bucăți, — și din moi (albi) 1300 bucăți Comandele să se trimită la adresa: George Șerban, par. gr. cat., Șmig (Somogyom) p. u. Medgyes.

[67] 1—3

LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ

Din SIBIIU—NAGYSZEBEN

ofere spre cumpărare următoarele recuisite bisericești

Table listing various church supplies and their prices, including candles, crucifixes, and other items.

Nu numai cetit

dar și probat trebuie săpunul din lapte de crin — Steckenpferd —

dovedit de bun, medicinal de Bergmann & Co., Drezda și Teschen a/E (mai nainte săpun din lapte de crin al lui Bergmann, marca 2 băieși), dacă dorește oarecine să aibă teint alb și liber de pistru cum și o culoare delicată a feții.

Se află de vânzare cu 80 fil. în Sibiu la farmacia „la urs“ (piața mică), farmacia E. Rummeler, str. turnului, C. Müller, piața mare, drogeria Carl Morscher, str. cisanădiei, I. B. Misselbacher sen., piața mare, G. Meltzer str. cisanădiei și gusteriții, piațamica prima fabrică transilv. de luminări de stearin (str. cisanădiei), Carol Arz (str. cisanădiei), cum și în Sighișoara la farmacistul W. Lingner, I. B. Misselbacher.

Concurs.

La „Zlăgneana“, institut de credit și economii, societate pe acții în Zlagna—Zalatna (Alsó-fehérmegye), în mod provizoriu află aplicare un contabil, pe lângă un salariu anual de 1500 (una mie cincisute) coroane și tantiema statutară. Se recere să fie absolvent a școalelor comerciale și independent să știe conduce contabilitatea institutului, să poseadă cel puțin limbile română și maghiară. După ce va fi ales în mod definitiv, succesive, conform nișuințelor și purtării sale, i-se va mări salariul.

Petenții au a se adresa „Direcțiunii institutului Zlăgneana“ până

la 30 Martie 1907 st n., având a-și alătura la petiție toate documentele necesarii pentru cualificație, praxă și purtarea morală.

[69] 1—3

Directiunea.

Viță de vie nobilitată.

Ca și în anii trecuți așa și acum Prima plantațiune de viță nobilitată de pe Târnavé

Propr: Fr. Caspari, Mediaș 44, (Transilvania) a fost singura în întreaga țară, care a liferat mușterilor săi cele mai sănătoase și mai curate sorte de viță de vie nobilitată. Dar și în viitor numai dela această firmă se pot procura cele mai variate sorte de viță nobilă, pentru vin de masă, desert etc., — prin a căror plantare și producere proprietarul viilor a obținut rezultatele cele mai frumoase.

Catalog ilustrat cu multe scrisori de mulțumită și recunoștință se trimite la cerere gratis și franco. [253] 36—40

Sboar'al nopții negru flutur...

de M. Eminescu. — Romanță pentru voce și pian de A. Bena. Prețul cor. 1.50, porto 10 fil. Se capătă la Librăria arhid.

Prăvălie nouă.

Gerson Grünblatt

Piața-mare Nr. 3 și 5 SIBIIU Piața-mare Nr. 3 și 5.

Palatul „Bodenkreditanstalt“.

Imbrăcămintă

pentru domni, dame și pentru copii, apoi Ghete și Pălării.

PRINCIPIUL NOSTRU:

„Vânzare mare cu profit puțin“.

FIECARE cumpărător primește un block care valorează 5% rabat în marfă. [53] 2—5

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă boale

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

aparatură aceasta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuituri de ureche, bătăie de inimă, sg.rciuri de inimă, asma, arzul greu, sgârçiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În canțelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu e va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deosece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austria-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja iefinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi.

Prețul aparatului mare e cor. 6.— Prețul aparatului mic e cor. 4.— folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țără și străinătate e: MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V colțul strada Kálmán.